

ANTITROMBOOTTISEN HOIDON TAUOTUS BRONKOSKOPIAA VARTEN

Jos bronkoskopiassa on tarkoitus ottaa neulanäytteitä, biopsioita tai harjanäytteitä, antitromboottinen hoito tauotetaan seuraavasti:

Arvioidaan potilaan tukos- ja vuotoriski.

Selvitetään antitromboottisen hoidon indikaatio, sairastetun tukoksen ajankohta (<3 kk suuri uusimyriski, 3-12 kk kohtalainen uusimyriski, >12 kk yksilöllinen riski). Anamneesi on tärkein riskiarvion mittari. Verenpaineen tulee olla normaali.

Tukos- ja vuotoriskin arviossa riskipisteytystaulukoista on apua (www.hematology.fi). Varmista, ettei potilaalla ole mainittava anemia (Hkr vähintään >30%), trombosytopenia (>100 x10⁹/l), maksan (TT, APTT) tai munuaisten vajaatoiminta.

1. TROMBOSYYTTIESTÄJÄT

ASA, asetyyliasisyylihapo

Dipyridamoli, Persantin®, Asasantin® (ASA+dipyridamoli)

ADP-estäjät:

Klopidogreeli, Plavix®

Prasugreeli, Efient®

Tikagrelori, Brilique®

- ASA tauotetaan (3)-5 vrk ennen skopiapäivää. Primaaripreventiossa viikon tauko.
- Dipyridamolilin tauko on 12 t.
- Plavix® tauotetaan 5 vrk; Efient® ja Brilique® 7 vrk ennen skopiapäivää.
- Jos potilas käyttää ASA:n ja ADP-estäjän yhdistelmää, hänellä on lääkeestentti tai tuore sepelvaltimotautikohtaus, konsultoi tarvittaessa kardiologia. Hiljattaisen (< 6kk) muun valtimotukoksen jälkeen konsultoi neurologia tai hyytymishäiriölääkärinä/hematologia.

Hoitoa jatketaan seuraavana päivänä, kun on varmistettu, ettei ole syntynyt biopsian komplikaatiota tai välitöntä toimenpidetarvetta. Suuren tukosriskin potilaalla saatetaan tarvita erityisohjeita (konsultaatio).

2. ANTIKOAGULAATIOHOITO

Jos tauotus aiheuttaa potilaalle huomattavan tromboosiriskin (esim. läppäproteesi, CHADS2 ≥ 3), on aloitettava LMWH-siltahoito ennen skopiaa (www.hematology.fi). Tarvittaessa on pyydettävä hyytymishäiriökonsultin ohjeet.

Munuaisten vajaatoiminta (eGFR < 50 ml/min) aiheuttaa merkittävää antikoagulaatiovaikutuksen kumulaatiota varfariinia ja tintsapariinia lukuun ottamatta.

Antikoagulantit:

Varfariini, Marevan®
Pienimolekyylinen hepariinihoito, LMWH:
daltepariini, Fragmin®,
enoksapariini, Klexane®
tintsapariini, Innohep®
Fondaparinuuksi, Arixtra®
Dabigatraani, Pradaxa®
Rivaroksabaani, Xarelto®
Apiksabaani, Eliquis®

- Marevan® tauotetaan yleensä 3 vrk ennen skopiapäivää. INR-tavoite < 1.5 skopiapäivänä. Huomioi potilaan tukosriski.
- LMWH:n tauko: viimeisimmästä profylaksiannoksesta vähintään 12 t ja hoitoannoksesta 18-24 t ennen bronkoskopiaa.
- Arixtra® :n tauko: 24 t profylaksiannoksen (2.5 mg) jälkeen. Tauko hoitoannoksen (5-10 mg) jälkeen on 36-48 t, kun munuaisten toiminta on normaalia (konsultoi hoitoannoksisen fondaparinuuksin suhteen hyytymishäiriölääkärää).
- Pradaxa® :n tauko: 12-24 t profylaksiannoksen (150-220mg x 1) jälkeen ja hoitoannoksella (110 mg x2, 150mg x2) oheisen taulukon mukaan:

Munuaistoiminta (kreatiniinipuhdistuma, ml/min)	Arvioitu puoliintu- misaika (tuntia)	Dabigatraanihoidon tauottaminen ennen elektiivistä leikkausta	
		Suuri verenvuotoriski tai mer- kittävä leikkaus	Tavanomainen riski
≥ 80	~ 13	2 vrk ennen	24 tuntia ennen
$\geq 50, < 80$	~ 15	2–3 vrk ennen	1–2 vrk ennen
$\geq 30, < 50$	~ 18	4 vrk ennen	2–3 vrk ennen (> 48 tuntia)

- Xarelto® :n tauko: profylaksiannoksen (10mg x1) jälkeen vähintään 24 t ja hoitoannoksen jälkeen (15mg x2 tai 20mg x1 tai 15mg x1) vähintään 24-48 t kliinisen tilanteen ja harkinnan mukaan.
- Eliquis® :n tauko profylaksiannoksella (2.5 mg x 2) 24 t

Epäselvissä tilanteissa lääkevaikutusta voidaan arvioida laboratorionkokein

- TT/INR, APTT tai hyyttek (8665)
- dabigatraani: trombiiniaika ja P-Dabi-Ta (21030)
- rivaroksabaani ja apiksabaani: antiFXa-aktiivisuus (3828) suuntaa-antavasti

Hoitoa jatketaan 12t toimenpiteestä tai seuraavana aamuna, kun on varmistettu, ettei ole syntynyt biopsian komplikaatiota tai välitöntä toimenpidetarvetta. Suuren tukosriskin potilaalla saatetaan tarvita erityisohjeita (konsultaatio).

Laatijat: Maija Halme, Elina Armstrong, Riitta Lassila, 13.1.2012